

Texels Onderwijs

NIEUWSBRIEF #4

29 oktober 2021

Beste ouders,

De herfstvakantie is ten einde, de kerstversiering ligt alweer in de winkels en de scholen in Den Burg zijn zich aan het voorbereiden op de grote verhuizing. In deze editie van de nieuwsbrief vertellen Manon Boogaard van de Jozefschool en Marloes Altenburg van de Jac. P. Thijsseschool wat er zoal opduikt op de opslagzolders van hun scholen. Bas Groen van GEO Architecten, het bureau dat het gebouw heeft ontworpen en de verhuizing organiseert, vertelt hoe zo'n verhuisproces in goede banen wordt geleid.

Ahmad en Dexe van Durperhonk en Mabel en Dylan van de Kompas blijken razendsnel te zijn met een yell verzinnen. Verder kunt u lezen over het project voor praktijkonderwijs *Slimme handen* op OSG De Hogeberg. Sarkar en Dries hoeven dankzij dat project niet langer af te reizen naar De Pijler in Den Helder en dat scheelt, vertellen ze in een interview. Rob de Jong is één van de coördinatoren van het project. Samen met Natasja Angevare vertelt hij waarom het goed werkt en welke ambities er nog meer zijn om het onderwijs op Texel inclusiever te maken, zodat kinderen alleen nog van het eiland hoeven als het echt niet anders kan.

Tot slot nog heuglijk nieuws: dankzij een samenwerking met de Texelse Courant ontvangt u de kersteditie van deze nieuwsbrief als papieren krant. Dat belooft iets moois te worden. Rest mij u veel leesplezier te wensen.

Namens Texels Onderwijs,

Nick Slyderink

"Mooi hoe de scholen dit allemaal oppakken"

Samenwerking met de Texelse Courant: Nieuwsbrief wordt katern

Heuglijk nieuws: vanaf kerst verschijnt deze nieuwsbrief ook als katern in de Texelse Courant. Het onderwijskatern zal vier keer verschijnen, tot de zomer van 2022. Het is uitneembaar, om te bewaren en om uit te delen.

In maart werd de eerste nieuwsbrief verstuurd, in mei ging de website live. Deze manier van informeren bleek een succes. Door samen te werken met de Texelse Courant wil Texels Onderwijs het bereik en de betrokkenheid bij het onderwijs nog verder vergroten.

Ontmoeten en verbinden:

Drie modellen voor voormalige ijsbaan

Adviesbureau VKZ presenteerde begin oktober drie modellen voor de voormalige ijsbaan: een evenementenpark, een beweegpark en een natuurpark. De modellen zijn gebaseerd op de wensen en ideeën die Texelaars de afgelopen maanden konden insturen.

VKZ vatte de algemene tendens samen als 'ontmoeten en verbinden in een groene setting'. Ook bleken de inzenders eensgezind het skatepark en de vijver te willen behouden. De Texelaars die hun ideeën kenbaar gemaakt hadden, waren uitgenodigd voor de presentatie in het gebouw van OSG De Hogeberg. Er waren ongeveer 40 mensen aanwezig, meldt de gemeente. Wie niet aanwezig kon zijn, werd per e-mail om een reactie gevraagd.

Het adviesbureau verwerkt de input in een voorstel aan de gemeenteraad. Die besluit in februari 2022 over hoe het verder gaat met het ontwerp en de uitvoering. De beelden zijn [hier](#) te bekijken.

PEELRUIMTE Een natuurschoolplein in Den Burg van 4.500 vierkante meter

De Skool biedt straks een zee van ruimte aan kinderen

Ouders die zich afvragen of er wel genoeg speelruimte voor hun kinderen is bij de Skool, het nieuwe onderwijscentrum voor alle basisscholen van Den Burg, kunnen gerust zijn. Inclusief het speelgroen bestaat het natuurschoolplein straks 4.500 vierkante meter. En als het aan de wethouder ligt worden de omringende sportvelden en groene (st)aan ook gebruikt.

Den Burg De kinderen hebben de Skool nu nog te bouwen voor de bouw van de Skool. Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid. Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid. Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid.

Skool Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid. Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid. Het gebouw van de Skool zal in 2022 worden voltooid.

Afbouwfase van start:

Binnenkijken voor pers en schoolteams

Begin september werd het hoogste punt van De Skool aan de Emmalaan bereikt. Om dat te vieren - binnen de mogelijkheden die de coronamaatregelen toen boden - mocht een gezelschap van bestuurders, schoolleiders, de wethouder en journalisten binnen kijken.

Er verschenen mooie stukken over in de **Texelse Courant**, het **Noord-Hollands Dagblad** en in **Texel dit Weekend**. Op 29 oktober gaan de schoolteams en de leden van de medezeggenschapsraden het gebouw in. Zij krijgen dan in drie groepen een rondleiding door het gebouw.

Inmiddels is de afbouwfase van start gegaan: volgens planning zullen de scholen na de meivakantie starten in het nieuwe gebouw.

Wat kinderen willen

“Yell, yell, yell, 6-7-8 kan het wel!”

Ahmad Sheikh Nabi is elf en Dexe Kikkert is negen. Ze zitten in groep 7 van OBS Durperhok in De Cocksdorp. De jongens zijn erg tevreden over hun school. “Ik voel me geweldig hier!”, zegt Dexe, met overtuiging. “We doen aan Kiva”, vertelt Ahmad. “Dat is dat je respect hebt voor elkaar, aardig bent, niet pest, niet zegt: ‘Ga terug naar je eigen land’ en ook niet gaat schelden”.

Nooit ruzie

Kiva is een Finse onderwijsmethode voor basisscholen om pesten tegen te gaan en om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te stimuleren en te monitoren. Ahmad en Dexe leggen uit hoe dat in de praktijk werkt. “Op een vaste tijd en ook een vaste dag in de week pakt juf een boek en dan doen we een opdracht”, vertelt Dexe. “Vorige week hebben we met vier kinderen uit ons groepje een yell bedacht. Want we willen leren samenwerken. En dan roepen we: ‘Yell, yell, yell, 6-7-8 kan het wel!”, zegt Ahmad. “Als we dan bijvoorbeeld ruzie hebben of iets goed moeten maken, dan maken we elkaar zo weer vrolijk”, legt Dexe uit. “Maar we hebben het nog niet nodig gehad, hoor. We hebben nooit ruzie”, vult Ahmad hem aan. “Ahmad en ik al een half jaar niet!”, zegt Dexe. “Wij zijn vrienden. We hebben gisteren nog getennist, met zijn zus en mijn zus. We deden broer- en zussenteam”.

Bunkertrefbal met alle scholen

Ze houden ook van voetbal, vertellen ze. En van gym, dat doen ze elke maandag met meester Daan-Peter. Het allerleukst vinden ze bunkertrefbal. Dan moeten ze een fort bouwen en proberen kinderen van een ander team af te gooien. “Binnenkort gaan we een volleybalwedstrijd doen tegen andere scholen”, vertelt Dexe. “Dat is wel geinig, maar eigenlijk vind ik het veel leuker als we met alle scholen bunkertrefbal gaan doen. Of James Bond, dan zijn er allemaal obstakels en dan moet je snel naar de mat en dan doe je je handen in de lucht en zeg je: ik ben vrij!”.

Op het plein kunnen wel wat dingen anders

“Het zou wel leuk zijn als de kinderen van andere scholen een keer in onze klas konden komen kijken”, zegt Ahmad. “Want in onze klas gaat alles goed”. Dexe kijkt wat bedenkelijk. “Ik vind het soms best onrustig”, zegt hij. “Dan zegt juf: ‘Allemaal stil nu!’”. “Ik pak dan gewoon een koptelefoon. Of ik ga in het kantoor van juf Yvonne werken”, zegt Ahmad. Zelf zou hij wel eens op OSG De Hogeberg willen kijken. Daar zit zijn broer op school. Dexe wil eerst de Fontein wel eens zien, want daar is hij nog nooit geweest. Hij hoopt dat het straks een trampolinepark kan worden, als het gebouw leeg komt te staan. Op hun eigen plein wil hij ook wel een trampoline. “Ik vind het plein heel leuk, hoor, maar ik wil nog wel wat dingen anders. Heel veel kinderen komen met stepjes. Ik vind dat irritant, want ze rijden je zo aan. Dus ik dacht dat we misschien wel een stepbaan konden maken”. “De schommel en de boom kunnen ook wel weg. En de igloo moet netter en het voetbalveld moet groter”, vindt Ahmad. Dexe knikt en denkt na. “Er moet eigenlijk ook een dak op, voor als het regent”, zegt hij.

Gewoon doen

Dexe vertelt dat er nu even geen leerlingenraad is op Durperhonk, maar dat die er volgend jaar weer komt. En dan wil hij er wel in. Want dan kunnen ze al die plannen die ze voor het schoolplein hebben uit de doeken doen. “Ik ben wel een beetje bang dat ze nee zeggen. Maar juf Yvonne zegt niet zo vaak nee, dus misschien moet ik het maar gewoon doen”. Ahmad zit al niet meer op zijn stoel. Hij staat voor het raam en wiebelt van zijn ene op zijn andere been. “Gewoon doen”, zegt hij, “Kunnen we nu naar buiten? Dan laten we je het schoolplein zien. Het is heel groot”.

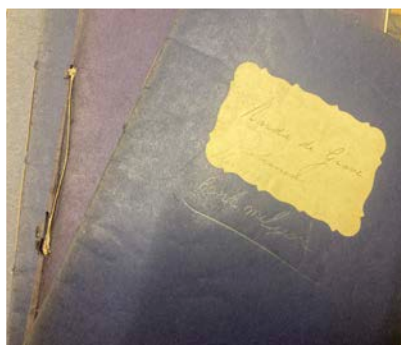
Schoolzolders leegruimen:

Tijdreizen door het onderwijs

De verhuizing naar de Skool komt steeds dichterbij. Op de Jac. P. Thijsseschool hebben juf Marloes en juf Kim de spullen op de zolder daarom alvast uitgezocht. Op de Jozefschool zijn juf Nicole, juf Manon en juf Francis er hard mee aan het werk. De zolders liggen vol met jaren aan geschiedenis -oude deuren, tafels, stoelen, posters, landkaarten en heel veel verkleedkleden- en in de Skool is er de ruimte niet om alles te bewaren.

Schriftjes uit 1914 en een schedel

“Juf Gerda heeft, samen met de oma van een leerling, alle verkleedkleden uitgezocht en gesorteerd. Het was zoveel dat we 15 zakken weg hebben kunnen geven aan een goed doel”, vertelt Marloes Altenburg van de Thijsseschool. Zij en Kim van den Broek hebben de afgelopen weken steeds een stukje van de zolder aangepakt. “Ik zag een keer een mensenschedel tussen de spullen liggen. Ik schrok me rot. Het was gelukkig geen echte. Het hoofd zit weer waar het hoort, aan het onderwijsskelet. Nu is het niet zo spannend meer”. Ook op de Jozefschool worden spectaculaire vondsten gedaan. Nicole Grootelaar heeft de inschrijfformulieren van haar vader en haar tantes teruggevonden: “We hebben spullen gevonden die teruggaan tot 1914. Volgeschreven schriftjes in een keurig handschrift, inschrijfformulieren, alles is keurig gedocumenteerd. We hebben het aangeboden aan het Nationaal Onderwijsmuseum in Dordrecht, maar helaas hebben ze op dit moment zoveel aanbod dat het niet meer past”.

Lezerschool	19. 4/1.20	19. 2/1.21	19. 2/1.21	19. 2/1.21	19. 2/1.21										
	2 ^e klas	2 ^e klas	2 ^e klas	2 ^e klas	2 ^e klas										
Onderwijzer(en)	J. H. Thijssen J. H. Thijssen J. H. Thijssen J. H. Thijssen J. H. Thijssen														
Rapport:	1e	2e	3e	1e	2e	3e	1e	2e	3e	1e	2e	3e	1e	2e	3e
Godsdienst															
Lezen		5	4		5	4		5	4		5	4		5	4
Schrijven		2	2		2	2		2	2		2	2		2	2
Rekenen		2	2		2	2		2	2		2	2		2	2
Nederl. taal															
Vad. Geschiedenis															
Aardrijkskunde															
Kennis der Natuur															
Zinnen															

Een bestemming zoeken

Op beide scholen wordt nagedacht over wat er met de spullen moet gebeuren. Soms komen dingen nog van pas, zoals de houtblokjes die Marloes op de zolder van de Thijsseschool vond. Het onderwijsthema was Ontdekkingsreizen en de kinderen konden van het hout een hutje bouwen op een fictief Nova Zembla. Maar veel spullen zullen moeten worden afgevoerd, weggegeven of verkocht. De ouderraad van de Jozefschool wil wel een fancyfair organiseren, vertelt Nicole, “Het zou fijn zijn als we dat kunnen uitbesteden. We kunnen moeilijk elke keer met een geïnteresseerde de trap op naar de zolder. Dan blijft er weinig tijd over voor lesgeven”. Ook Marloes denkt aan een markt: “Het zou leuk zijn als het geld dat we ermee binnenhalen aan de kinderen ten goede komt. Aan een theatervoorstelling bijvoorbeeld. Of aan iets waar alle kinderen uit Den Burg iets aan hebben”. “Van sommige dingen is het het mooist als we ze compleet kunnen weggeven”, vindt Nicole, “Dingen van historische waarde, zoals de schriftjes uit 1914 en de inschrijfformulieren. En als het niet compleet kan, dan in elk geval aan de mensen om wie het gaat en hun familie. Misschien moeten we maar eens een oproepje plaatsen”.

Bas Groen is projectmanager bij GEO Architecten, het bureau dat het gebouw van de Skool ontworpen heeft. Hij houdt zich bezig met het verhuisproces. De eerste stap in zo'n proces is het in kaart brengen van wat er allemaal al is.

“We zijn nu eerst aan het inventariseren welk meubilair en welk buitenspeelgoed er is. Dat materiaal categoriseren we. Zo kunnen we bepalen of het mee moet naar het nieuwe gebouw.”

Er moet een flinke voorselectie plaatsvinden, vertelt Bas. Want hoewel het nieuwe gebouw en het speelterrein ruim zijn, is er geen plek voor alle spullen die de vijf scholen bezitten: “We kijken naar de kwaliteit, of het duurzaam gebruikt kan worden en of het bij elkaar past. De spullen die meegaan, coderen we op plattegronden van de bestaande gebouwen en van het nieuwe gebouw. Dat doen we met stickers die corresponderen met een locatie in het nieuwe gebouw. Zo weten de verhuizers straks precies waar wat geplaatst moet worden”.

Bas vindt dat er oog moet zijn voor de geschiedenis die op de schoolzolders huist en in het opgeslagen meubilair. Er moet nog over gesproken worden, maar hij denkt dan bijvoorbeeld aan de historische vereniging of aan de gemeente: “En dan zullen er nog heel wat spullen overblijven die verkocht kunnen worden of weggegeven, dat is aan de scholen zelf. We streven ernaar om alles wat overblijft in één keer af te laten voeren.”

Het oudste schoolbankje op de zolder van de Jozefschool

Wat *kinderen* willen

“Klein maar fijn en een superschoolplein!”

Mabel Kossen is tien en zit in groep Zuid van de Kompasschool. Dylan Stark is acht en zit in groep Noord. Mabel gaat al een hele tijd naar de Kompasschool. Dylan is nog niet zo lang geleden gekomen. Hij ging eerst naar de Jozefschool en hij is blij op zijn nieuwe plek.

Als iedereen drop lust, wordt het ingewikkeld

“Hier krijg ik meer aandacht. Ik wilde heel graag dat het stil was, want ik kan me niet zo goed concentreren. Als er bijvoorbeeld een auto langs rijdt, dan kijk ik ernaar. De juffen konden daar niet zo goed helpen, maar nu wel. En ik heb een vriend in de klas”. Mabel knikt: “We leren op ons eigen niveau. Op gewone scholen is er weinig hulp, dus het is heel fijn dat we hier kunnen leren”, zegt ze. Ze praten door over *gewone* scholen en *gewone* kinderen en dan is Dylan eruit: “Als het gewoon is dat iedereen drop lekker vindt, moet de winkel veel te veel drop kopen. En stel je voor dat er alleen maar stratenmakers zouden zijn. Dan zijn er geen huizen”. Mabel denkt er even over na: “Dan moet je onder de weg wonen en een gat in de grond maken. Maar dat is niet zo handig”.

Allemaal een eigen computertje

“Ik werk in mijn groep en soms ook in de middenbouw en op een andere plek. Als het daar stil is”, vertelt Dylan. “Soms doen we spelletjes op de laptop. Gewone spelletjes en ook rekenen en raadseltjes”. “We hebben allemaal ons eigen computertje”, legt Mabel uit, “Die heeft juf Marleen voor ons gekocht. Dat is echt heel lief, want het kost wel boven de duizend euro. We hebben Snappet, dat is een app waar je heel veel van kunt leren”. “Maar we doen niet alles op de computer”, zegt Dylan. “Voor Engels hebben we bijvoorbeeld een boek”, zegt Mabel instemmend.

Juf Sanne, juf Neis en de kittens

Ze vertelt over juf Sanne en juf Neis. Juf Neis is heel grappig, vindt ze. “Ze heeft katten en eerst had ze kittens. Die waren heel schattig”. “Wij hebben ook kittens!”, zegt Dylan, “Twee, en een grote kat. Maar het zijn niet de kittens van juf Neis. En ik heb ook een broer en een zusje”. “Juf Sanne krijgt een baby. Je ziet het nog niet zo goed. Zij is 24 en juf Neis is 42, precies omgekeerd. Dat vind ik grappig. We hadden ook een meester, meester Hans. Die schopte onder mijn kont”, zegt Mabel. Dylan kijkt verbaasd: “Deed dat geen pijn?”. “Nee, hij deed het heel zachtjes, voor de grap. Ik vind het jammer dat hij weg is”, antwoordt ze. Ze hebben zin om straks naar het nieuwe gebouw te gaan. “Dan kan ik weer spelen met al mijn vrienden van de Jozefschool. Ik had er daar superveel”, zegt Dylan opgetogen. “Ik denk dat we wel met onze eigen school in lokalen zitten”, zegt Mabel, “Dat vind ik wel fijn. En een vriendin van me heeft niet zoveel vrienden op de Jozefschool. Voor haar is het ook heel leuk. Dan kan ze nieuwe vrienden maken”.

Een metertje ertussen

Ze hopen dat het gebouw blijft bestaan. Marleen van de Fontein wil graag een skatepark in het gebouw, vertelde ze, en dat zien Dylan en Mabel ook wel zitten. Volgens Dylan is het wel slim om het door de helft te doen, een skatepark en een indoor speelplein. Want die steppen gaan superhard en als ze een kunstje doen, rijden ze zo tegen je enkels aan. En er spelen ook kleine kinderen”. Met zijn handen tekent hij op tafel uit hoe hij het voor zich ziet: “Kijk, zo. Ik denk een metertje ertussen”. “Ik heb ook een goed idee,” zegt Mabel enthousiast, “Je kunt ook in de school wonen. Dat is toch supercool?! Ik zou dat wel willen. Dan wil ik hier wel wonen, boven in de school. Of in ons lokaal van Zuid. Dat is heel groot”. Dylan ziet het ook wel zitten. Hij wil in de gymzaal: “Ik hoop dat alle toestellen er dan nog staan. En dan maak ik een verdieping voor al mijn legobakken”.

De stop-motionplannen van Dylan

Dylan maakt heel veel dingen van Lego. Soms volgens de plaatjes, maar omdat hij al zoveel ervaring heeft met bouwen, kan hij het inmiddels ook uit zijn hoofd. Een tijdje geleden bouwde hij een tankstation op wielen. Daar maakte hij een stop-motionfilmpje van. Hij laat met zijn handen zien hoe dat eruit zag. “Meester Sil van gym kan wel acht salto's achter elkaar. Daar wil ik wel een keer een stop-motionfilmpje van maken, van meester Sil en meester Adriaan. Die is ook van gym”. En dan hebben ze wel genoeg verteld. Maar er moet nog wel een titel boven het stukje, vinden ze. Als ze horen dat de kinderen van Durperhonk een yell hebben, bedenken ze er razendsnel ook één voor de Kompaschool: “Klein maar fijn en een superschoolplein, deze superschool kan het wel!”.

Schoolleiders vertellen

“Inclusief onderwijs is een kwestie van goed faciliteren”

Sinds de start van dit schooljaar hoeven Texelse leerlingen met het schooladvies praktijkonderwijs niet langer af te reizen naar Den Helder. Zij kunnen de eerste twee jaar op het eiland naar school, dankzij een samenwerking tussen OSG De Hogeberg en De Pijler, school voor speciaal praktijkonderwijs in Den Helder. *Slimme handen* heet het project.

Rob de Jong, docent wiskunde, is de coördinator van het project. Natasja Angevare is directeur van de Kompasschool, school voor speciaal basisonderwijs in Den Burg. De Kompasschool is de hofleverancier van leerlingen die het nieuwe onderwijs programma volgen. Zowel Rob als Natasja hebben voor de klas gestaan in het speciaal basisonderwijs. Ze vertellen in dit interview over contextrijk leren, over het aanpassen van het onderwijs op de behoeften van de leerlingen en over het belang van samenwerking: “Het zou in de toekomst mooi zijn als het voor een leerling helemaal niet meer uitmaakt met welk advies je het basisonderwijs verlaat”, zegt Rob.

Thuis-nabij onderwijs is een uitkomst

De praktijkdocenten op de OSG hebben een buddy-docent van De Pijler en in elk van de twee combinatieklassen praktijkonderwijs-vmbo basis zitten twee leerlingen die al een jaar onderwijs op de Helderse school achter de rug hebben. “Zij zijn een beetje de ‘experts’ en dragen zodoende hun positieve steentje bij aan het vormgeven van het onderwijs,” zegt Rob, “We hebben een hele nauwe samenwerking met Den Helder, er zit eigenlijk geen water meer tussen”.

Natasja vertelt wat dat voor haar leerlingen betekent: “We hebben voor de zomervakantie voor het eerst gesprekken gevoerd waarin we konden zeggen: uw kind kan op Texel naar school. Dat is prachtig voor ouders. Ze zien hoe kwetsbaar en jong hun kinderen nog zijn. Voor hen is thuis nabij onderwijs echt een uitkomst”.

Contextrijk onderwijs

De leerlingen krijgen contextrijk onderwijs. Rob legt uit hoe dat werkt: “Voor wiskunde laat ik ze bijvoorbeeld hun nieuwe schoolfoto en hun tafel opmeten als we met omtrek bezig zijn. De foto gaat in millimeters, de tafel in meters en als je letterlijk óm de tafel heen loopt zit het woord omtrek een stuk beter in hun systeem. Ze leren het best door te doen. Als het over inhoud gaat, gaan we bijvoorbeeld een practicum doen in het bètalab. Met water, dat maakt leren leuk. Wiskunde en rekenen komen ook vakgeïntegreerd aan bod in het praktijkvak techniek en bepaalde vakinhouden van biologie komen terug bij het praktijkvak groen”. Niet alleen de leerlingen die praktijkonderwijs volgen knappen op van deze manier van leren, zegt Rob: “Ook onze vmbo-basisleerlingen hebben baat bij deze aanvliegroute”. “Binnen het speciaal basisonderwijs zien we veel leerlingen die praktisch leren”, vult Natasja aan. “Je kunt het je zo voorstellen: stel dat iedereen op je werk Arabisch spreekt en jij nauwelijks. Dan ben je aan het eind van elke dag doodop. Sommige leerlingen hebben jaren in die situatie gezeten. Ze waren die leerling die altijd maar één ster was. Dat doet iets met een kind”.

Investeren in relaties

Dankzij het betekenisvolle contextrijke onderwijs kunnen de leerlingen laten zien wat ze in huis hebben. Ze kunnen presteren en ze krijgen er complimenten voor. “Dat is belangrijk voor ze”, zegt Rob. “Alleen als leerlingen lekker in hun vel zitten, kunnen ze groeien en komen ze tot leren. We investeren in een goede, veilige relatie door structuur en voorspelbaarheid. Daarom beginnen we tien minuten eerder en hebben we begeleide pauzes: er is altijd een coach of een docent bij die met ze kletst. Dit zien wij als waardevolle onderwijstijd, want we zorgen ervoor dat een leerling weet waar hij aan toe is en dat geeft rust”. Op de Kompasschool gaat het ook zo, vertelt Natasja: “Ons onderwijs is preventie in de breedste zin van het woord. We willen groeien mogelijk maken en daarvoor denken we voortdurend na over wat deze leerling op dit moment nodig heeft. Stel dat we in de pauze een leerling steeds in z’n eentje langs het hek zien lopen. Voelt die zich dan alleen en moeten we begeleiding bieden bij het spelen, of biedt dat hek juist veiligheid? Je moet naast een kind gaan staan en het leren kennen om dat te kunnen beoordelen”.

Het is een kwestie van goed faciliteren

Natasja en Rob zien de praktijkklassen op de OSG als een begin. “We willen dit uitbreiden en borgen”, zegt Rob. Natasja schetst haar visie: “In mijn ideale wereld kunnen leerlingen uit cluster 3 en 4 van het speciaal onderwijs *[Dat zijn kinderen die langdurig ziek zijn, ernstige lichamelijke of verstandelijke handicaps hebben en kinderen met gedragsproblemen of psychische stoornissen, red.]* ook een plek krijgen hier. Het gebeurt steeds meer, scholen weten elkaar steeds beter te vinden”. Rob knikt. “Inclusief onderwijs is een kwestie van goed faciliteren en dat zie ik in dit project gebeuren. Toen ik op Heliomare werkte, een school voor onderwijs en revalidatie in Wijk aan Zee, had ik een leerling uit De Cocksdorp. Dat is zo’n eind voor een kind, ze moest de hele week intern. Hoe mooi zou het zijn als je ook met jouw handicap hier kunt blijven? Dat het feitelijk niet langer uitmaakt met welke bagage je de basisschool verlaat?” Natasja stemt er hardop mee in: “We moeten de kansen pakken, zonder dat we een kind ontnemen wat het nodig heeft”, besluit ze.

Over het praktijkonderwijs op OSG de Hogeberg is een filmpje gemaakt. Deze is [hier](#) te bekijken. Er verscheen ook een [artikel](#) in het magazine van de VO-raad, de koepelorganisatie voor het voortgezet onderwijs. Daarin wordt de samenwerking tussen de scholen als good practice beschreven en als een voorbeeld voor andere scholen.

Wat kinderen willen

“Nu kunnen we twee uur langer slapen 's ochtends”

Dries Veltkamp is dertien en Sarkar Sinjawi is veertien. Ze zitten beide in de tweede van de pro-vmbo klas van OSG de Hogeberg, de klas voor praktijkonderwijs en vmbo-basis waarover ook Rob de Jong en Natasja Angevare vertellen in de rubriek *Schoolleiders vertellen*. Vorig jaar stonden ze elke ochtend om 6 uur op om de boot van 7 uur te halen, zodat ze op tijd op De Pijler in Den Helder konden zijn. Dankzij de samenwerking tussen de beide scholen hoeft dat niet langer: “Nu kunnen twee uur langer slapen 's ochtends, dat scheelt écht”, zegt Dries.

“We zijn binnen vijf minuten op school. Maar vorig jaar moesten we eerst twintig minuten fietsen op Texel, dan met de boot én nog twintig minuten naar school fietsen. En dan ook met regen en kou en sneeuw. Dat waren echt lange dagen”, zegt Sarkar. “Door corona moesten we die hele reis maken voor maar anderhalf uur les. We hadden toen alleen praktijk. Nu ben ik elke dag om half 2 thuis, dat is veel beter vol te houden”, zegt Dries. Sarkar knikt instemmend. “Veel fijner,” zegt hij.

Ieder op zijn eigen niveau en tempo

Sarkar had op De Pijler een drukke klas. Voor veel vakken werkten ze op de computer. Dat werkte niet voor hem: “Ik ben flink achter gaan lopen. Kijk maar, ik loop 198 bladzijden achter op Dries”. Ze laten hun werkboeken zien, het zijn rekenboeken. Het exemplaar van Dries is bijna uit en ziet er gebruikt uit, die van Sarkar is nog heel netjes uit en nog heel leeg. “Gelukkig mogen we het nu samen maken. En meneer De Jong zegt ook dat iedereen op zijn eigen niveau en tempo werkt en hij helpt me ook, dus ik denk dat het wel goed komt”.

De middag voor praktijkvakken

De leerlingen die hun tweede jaar praktijkonderwijs volgen, zijn verdeeld over twee klassen. Het zijn er vier in totaal. In die klas zitten ook brugklasleerlingen van de Pijler en brugklasleerlingen vmbo-basis van OSG de Hogeberg. Sarkar legt uit hoe schooldag eruit ziet: “We beginnen elke ochtend met een klein gesprekje en dan nemen we de planning door. Dan gaan we drie keer een blok van 50 minuten werken. ’s Middags hebben we praktijkvakken”. “Op De Pijler hadden we één leraar voor alle vakken. Nu hebben we voor elk vak een andere. Daar moest ik wel wennen. Je moet dan maar net een goede klik hebben met iemand.”, zegt Dries. “Ik vind het juist veel fijner”, zegt Sarkar, “Doordat je steeds een ander hebt kun je ook telkens net op een andere manier leren”.

In elk geval niet op een school

Dries is handig met fietsen, hij heeft zijn eigen fietsen al een paar keer gerepareerd. Hij is ook goed in techniek, rekenen en Nederlands, vertelt hij. Wat hij wil worden weet hij nog niet. Sarkar is goed in Engels en burgerschap en wil later in de zorg werken, kapper worden of iets met techniek gaan doen. Volgend jaar, in hun derde jaar, gaan ze voor sommige praktijkvakken terug naar De Pijler. Ze hopen dat ze de theorie gewoon op de OSG kunnen blijven doen. Op de overige dagen lopen ze stage en dat kan gelukkig ook op Texel. Ze weten nog niet in welke sector ze dan aan de slag willen, maar Sarkar weet wel alvast dat hij niet in het onderwijs wil. Dries is het met hem eens: “Meester worden lijkt me niks. Ik zal blij zijn als ik klaar ben met school, dan ga ik er niet voor mijn werk weer naartoe”.

Nieuwe telefoons gaan sneller stuk

Het gesprek gaat over op telefoons. Dries heeft net een nieuwe. “Ze gaan tegenwoordig veel sneller stuk”, merkt hij op, “Weet je nog van jouw oude telefoon?” Sarkar lacht. “Ja, die was gevallen! Hij ging meters de lucht in en landde op z’n achterkant. En wat denk je? Hij deed het nog gewoon!”.

In dit [filmpje](#) wordt uitgelegd hoe het praktijkonderwijs eruit ziet op OSG De Hogeberg.

Rekenles

“Mijn cavia is gisteren overleden.” Het is maandagochtend half negen en ik moet meteen even schakelen. Normaal gesproken bewaren we de weekendverhalen tot de pauze. Ik dacht dat Lucas een vraag had over de les cijferend optellen waarmee we net willen starten.

De leerlingen hebben hun Chromebooks, schriften en potloden op tafel klaarliggen terwijl Lucas vertelt. Ze vonden de cavia dood in zijn kooi. Het was heel zielig. Er gaat meteen nog een vinger de lucht in. Floris vertelt dat zijn cavia ook dit weekend is overleden. Er gaan nog drie vingers de lucht in. Ik denk aan de strakke planning. We hebben dit jaar een nieuwe rekenmethode: de leerlingen werken op de Chromebooks. Deze eerste weken heeft mijn combinatiegroep moeite om de lesstof binnen de tijd af te krijgen.

De beurt gaat naar Nora. Haar cavia is vorige week overleden, dus ze begrijpt wat Lucas meemaakt. Hoe je als leerkracht omgaat met de leerlingen zet de toon voor de sfeer in de klas. Juist op deze momenten. Luisteren, aandacht voor elkaar en een positieve houding vormen de basis om les te kunnen geven. Lieke vertelt dat haar cavia twee maanden geleden is overleden. Ze hebben al een nieuwe.

Ik wissel een blik met de onderwijsassistent. Die staat achterin de klas te wachten om een leerling mee te nemen voor extra instructie. Ik zie aan de twinkeling in haar ogen dat ze benieuwd is hoe ik het onderwerp richting cijferend optellen denk te gaan sturen. Quinn zegt dat zijn cavia ook dood is: hij ligt begraven in de tuin van oma. Voordat het gesprek een wending neemt naar oma's maak ik een opmerking over dat er wel veel cavia's zijn overleden in onze klas. De onderwijsassistent onderdrukt een lach, er zijn geen vingers meer omhoog en ik kan starten met de rekenles. Fantastisch werk, onderwijzer zijn.

De column **Uit de school geklapt** wordt geschreven door leerkrachten en schoolleiders en wordt wekelijks gepubliceerd in de Texelse Courant. Deze column, van Bas Neutkens van groep 6 en 7 van de Jozefschool, verscheen op 15 oktober.